

Kupiškio rajono savivaldybės  
2019–2021 metų strateginio veiklos plano  
4 priedas

**Kupiškio rajono savivaldybė**  
(Savivaldybės arba įstaigos pavadinimas)

**SOCIALINĖS IR SVEIKATOS APSAUGOS  
PROGRAMOS APRAŠYMAS**

1b forma

| <b>Biudžetiniai metai</b>                 | <b>2019–ieji metai</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Asignavimų valdytojas (-ai), kodas</b> | Kupiškio rajono savivaldybės administracija, 188774975<br>Kupiškio socialinių paslaugų centras, 193161080<br>Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namai, 302287534<br>Kupiškio mokykla „Varpelis“, 190041033<br>Kupiškio vaikų lopšelis-darželis „Saulutė“, 190041229<br>Kupiškio vaikų lopšelis-darželis „Obelėlė“, 190041371<br>Kupiškio r. Subačiaus vaikų lopšelis-darželis, 190042135<br>Kupiškio r. Subačiaus gimnazija, 191777611<br>Kupiškio r. Šepetos Almos Adamkienės pagrindinė mokykla, 190052243<br>Kupiškio meno mokykla, 191777764<br>Kupiškio r. kūno kultūros ir sporto centras, 190083299<br>Socialinės paramos skyrius, 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Vykdytojas (-ai), kodas</b>            | Kupiškio rajono savivaldybės administracija, 2<br>Kupiškio socialinių paslaugų centras, 22<br>Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namai, 23<br>Viešoji įstaiga Kupiškio vaikų dienos centras, 24<br>Viešoji įstaiga Kupiškio rajono savivaldybės pirminės asmens sveikatos priežiūros centras, 25<br>Viešoji įstaiga Kupiškio ligoninė, 26<br>Kupiškio mokykla „Varpelis“, 38<br>Kupiškio vaikų lopšelis-darželis „Saulutė“, 39<br>Kupiškio vaikų lopšelis-darželis „Obelėlė“, 40<br>Kupiškio r. Subačiaus vaikų lopšelis-darželis, 41<br>Kupiškio r. Subačiaus gimnazija, 45<br>Kupiškio meno mokykla, 55<br>Kupiškio r. kūno kultūros ir sporto centras, 27<br>Socialinės paramos skyrius, 13<br>Specialistas (sveikatos priežiūrai), 20, 21<br>Vaiko teisių apsaugos skyrius, 15<br>Alizavos seniūnija, 32<br>Kupiškio seniūnija, 33<br>Noriūnų seniūnija, 34<br>Skapiškio seniūnija, 35<br>Subačiaus seniūnija, 36<br>Šimonių seniūnija, 37<br>Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazija, 42<br>Kupiškio Povilo Matulionio progimnazija, 43<br>Kupiškio r. Skapiškio pagrindinė mokykla, 44<br>Kupiškio r. Alizavos pagrindinė mokykla, 47<br>Kupiškio r. Noriūnų Jono Černiaus pagrindinė mokykla, 49<br>Kupiškio r. Rudilių Jono Laužiko pagrindinė mokykla, 50<br>Kupiškio r. Salamiesčio pagrindinė mokykla, 51<br>Kupiškio rajono Šepetos Almos Adamkienės pagrindinė mokykla, 52 |

|  |                                                                         |
|--|-------------------------------------------------------------------------|
|  | Kupiškio r. Šimonių pagrindinė mokykla, 53<br>Kupiškio meno mokykla, 55 |
|--|-------------------------------------------------------------------------|

|                        |          |
|------------------------|----------|
| <b>Programos kodas</b> | <b>4</b> |
|------------------------|----------|

|                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |              |           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|-----------|
| <b>Programos parengimo argumentai</b>                                                       | <p>Programa parengta įgyvendinti Kupiškio rajono plėtros iki 2020 metų strateginio plano trečią prioritetą „Gerinti sveikatos apsaugos ir socialinės paramos paslaugų kokybę ir prieinamumą“.</p> <p>Programos parengimo pagrindas – Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu numatytos savarankiškos savivaldybių funkcijos: socialinių paslaugų planavimas ir teikimas, socialinių paslaugų įstaigų steigimas, išlaikymas ir bendradarbiavimas su nevyriausybinėmis organizacijomis, sąlygų Savivaldybės teritorijoje gyvenančių neįgalųjų socialiniam integravimui į bendruomenę sudarymas, pirminė asmens ir visuomenės sveikatos priežiūra (įstaigų steigimas, reorganizavimas, likvidavimas, išlaikymas), Savivaldybės sveikatos programų rengimas ir įgyvendinimas, parama Savivaldybės gyventojų sveikatos priežiūrai, piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams teikimas. Valstybinės (perduotos savivaldybėms) funkcijos: socialinės globos teikimo asmenims su sunkia negalia užtikrinimas.</p> |              |           |
| <b>Ilgalaikis prioritetas (pagal Kupiškio rajono savivaldybės strateginį plėtros planą)</b> | <b>Išsilavinusios, pilietiškos, saugios ir sveikos visuomenės vystymasis</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>Kodas</b> | <b>1</b>  |
| <b>Šia programa įgyvendinamas strateginis įstaigos tikslas</b>                              | <b>Gerinti sveikatos apsaugos, socialinės paramos ir socialinių paslaugų kokybę ir prieinamumą</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>Kodas</b> | <b>03</b> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                     |              |           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|-----------|
| <b>Programos tikslas</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>Mažinti socialinę atskirtį rajone, įgyvendinant Savivaldybės ir valstybės socialinę politiką</b> | <b>Kodas</b> | <b>01</b> |
| <p><b>Tikslo įgyvendinimo aprašymas:</b></p> <p>Įgyvendinant šį tikslą siekiama teikti kokybiškas socialines paslaugas rajono gyventojams, kompetentingai, kokybiškai ir tikslingai teikti piniginę socialinę paramą. Tikslas įgyvendinamas teikiant socialines paslaugas, reikalingas Kupiškio rajono gyventojams, organizuojant socialinių paslaugų teikimą Savivaldybės įsteigtose biudžetinėse įstaigose, iš dalies finansuojant nevyriausybines organizacijas ir taip skatinant bendruomenės narius imtis atsakomybės už socialinių paslaugų bendruomenei teikimą bei sudarant sutartis su socialinę globą teikiančiomis įstaigomis dėl asmeniui teikiamos trumpalaikės ar ilgalaikės socialinės globos išlaidų finansavimo. Kartu su Neįgalųjų reikalų departamentu prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos organizuojami aplinkos pritaikymo neįgaliesiems darbai. Taip pat organizuojamas, koordinuojamas ir kontroliuojamas socialinių išmokų skaičiavimas ir mokėjimas.</p> <p><b><u>Tikslo rezultato vertinimo kriterijai:</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Teikiamų bendrųjų socialinių paslaugų rūšių skaičius, vnt.</li> <li>✓ Bendrąsias socialines paslaugas gaunančių gyventojų dalis, palyginti su prašymus pateikusiais asmenimis, proc.</li> <li>✓ Vidutinė laukimo eilėje nuo pagalbos į namus paslaugos paskyrimo asmenims iki jos gavimo trukmė, dienų skaičius, vnt.</li> </ul> <p>Programos tikslui įgyvendinti iškelti du uždaviniai:</p> |                                                                                                     |              |           |

## **01 Uždavinys. Užtikrinti būtinų socialinių paslaugų teikimą ir administravimą Kupiškio rajono gyventojams**

Kupiškio rajono savivaldybėje socialinių paslaugų teikėjai yra socialinės paskirties įstaigos, rajono gyventojams teikiančios bendrąsias ir specialiąsias socialines paslaugas ir nevyriausybines organizacijas, rajono gyventojams teikiančios įvairias bendrąsias paslaugas. Visi šie socialinių paslaugų organizatoriai ir teikėjai Socialinių paslaugų įstatyme yra įvardijami kaip socialinių paslaugų įstaigos.

Kupiškio rajono savivaldybės teritorijoje socialines paslaugas įvairioms gyventojų grupėms teikia 11 socialinių paslaugų įstaigų, iš jų 4 stacionarios (Kupiškio socialinių paslaugų centro stacionarių socialinių paslaugų padalinys Subačiaus m., Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namai ir 2 Bendruomeninių vaikų globos namų padaliniai, Aldonos ir Antano Jatužių šeimyna, Liolės Anikevičienės šeimyna), 7 nestacionarios (VŠĮ Kupiškio vaikų dienos centras, Kupiškio rajono neįgaliųjų draugija, Kupiškio krašto žmonių su negalia sąjunga, Lietuvos akliųjų ir silpnaregių sąjungos Kupiškio rajono skyrius, Lietuvos specialiosios kūrybos „Gubojė“ Kupiškio skyrius Kupiškio socialinių paslaugų centro padaliniai Krizių centras, Savarankiško gyvenimo namai) ir 1 mišrių socialinių paslaugų įstaiga – Kupiškio socialinių paslaugų centras.

Kupiškio rajono savivaldybės 2018 metų socialinių paslaugų plane numatytos prioritetinės socialinės paslaugos: ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugų teikimas be tėvų globos likusiems vaikams (bendruomeniniuose vaikų globos namuose, profesionalių globėjų šeimose, kompleksinės paslaugos šeimoms, auginančioms vaikus, pagalba globėjams (rūpintojams ir įvaikintojams), socialinės priežiūros paslaugos socialinės rizikos šeimoms ir jose augantiems vaikams, socialinės priežiūros (pagalbos į namus paslaugos), integralios pagalbos paslaugos, dienos socialinės globos asmens namuose paslaugos.

Uždavinio įgyvendinimo *priemonės*:

### *01. Vaiko teisių apsaugos skyriaus veiklos organizavimas*

Šios priemonės lėšomis iki 2018 m. birželio 30 d. buvo finansuojama Vaiko teisių apsaugos skyriaus veikla. Šis skyrius Savivaldybės teritorijoje įgyvendino pagrindines Jungtinių Tautų Organizacijos 1989 metų Vaiko teisių konvencijos nuostatas, vykdė vaiko teisių apsaugą, įstatymų nustatyta tvarka gynė vaiko teises ir teisėtus interesus, organizavo ir prižiūrėjo likusių be tėvų globos vaikų globą (rūpybą).

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu, nuo 2018 m. liepos 1 d. buvo pakeistas savivaldybių administracijų vaiko teisių apsaugos skyrių pavaldumas – jie tapo Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos struktūriniais padaliniais.

### *02. Pirminės teisinės pagalbos teikimas*

Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymas suteikia teisę kiekvienam teisėtai Lietuvoje gyvenančiam asmeniui teisę į nemokamą pirminę teisinę pagalbą (teisinę konsultaciją). Savivaldybės administracijos tarnautojas (teisininkas) privalo asmeniškai patarti, kaip išspręsti ginčą be teismo, informuoti apie teisės sistemą, įstatymus ir kitus teisės aktus, padėti parengti taikos sutartį ir užpildyti antrinės teisinės pagalbos prašymą.

### *03. Asmenų su sunkia negalia globa*

Asmeniui su sunkia negalia iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams socialinei globai teikti skiriama lėšų dalis sudaro 7,2 bazinės socialinės išmokos (BSI) dydžio per mėnesį. Už gautas socialinės globos lėšas Savivaldybė organizuoja dienos, trumpalaikę ar ilgalaikę socialinę globą asmenims su sunkia negalia pagal šiems asmenims nustatytą socialinės globos poreikį savo pavaldumo bei valstybės ir kitų savivaldybių įstaigose.

### *04. Šeimų socialinė priežiūra*

Socialinė rizika – veiksniai ir aplinkybės, dėl kurių asmenys (šeimos) patiria ar yra pavojus jiems patirti socialinę atskirtį: suaugusių šeimos narių socialinių įgūdžių tinkamai prižiūrėti ir ugdyti nepilnamečius vaikus (įvaikius) stoka ar nebuvimas; nepilnamečių vaikų (įvaikių) visapusio fizinio, protinio, dvasinio, dorovinio vystymosi ir saugumo sąlygų šeimoje neužtikrinimas; psichologinė, fizinė ar seksualinė prievarta; smurtas; išnaudojimas prekybai žmonėmis; įsitraukimas ar polinkis įsitraukti į nusikalstamą veiklą; piktnaudžiavimas alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis medžiagomis; priklausomybė nuo

alkoholio, narkotinių, psichotropinių medžiagų, azartinių lošimų; elgetavimas, valkatavimas, benamystė; motyvacijos dalyvauti darbo rinkoje stoka ar nebuvimas. Šeimų socialinę priežiūrą vykdo Kupiškio socialinių paslaugų centro, seniūnijų socialiniai darbuotojai.

#### *05. Krizių centro veiklos organizavimo užtikrinimas*

Šios priemonės lėšomis finansuojama Krizių centro (Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinys) veikla. Krizių centre teikiama socialinė pagalba ir prieglobstis asmeniui ar šeimai, atsidūrusiai krizinėje situacijoje: šeimoje smurtą ir prievartą patyrusiems asmenims ir jų vaikams, asmenims, nukentėjusiems nuo stichinių nelaimių, prekybos žmonėmis aukoms ir kitiems asmenims, kuriems kyla grėsmė sveikatai ar gyvybei ir dėl to asmuo ar šeima negalėjo gyventi savo namuose.

#### *06. Socialinių paslaugų teikimas*

Bendrąsias socialines paslaugas teikia Kupiškio socialinių paslaugų centras (Bendrųjų ir specialiųjų socialinių paslaugų padalinys). Dėl šių paslaugų teikimo gali kryptis įvairių socialinių sluoksnių asmenys: vieniši ir neįgalūs senyvo amžiaus, suaugę asmenys su negalia, pensinio amžiaus asmenys ir jų šeimos, socialinės rizikos suaugę asmenys ir jų šeimos, benamiai, bedarbiai, krizinėse situacijose atsidūrę asmenys ir jų šeimos, socialinės rizikos šeimos ir vaikai, socialiai remtini asmenys ir kiti asmenys, atsidūrę probleminėje situacijoje ir kuriems reikėjo pagalbos sprendžiant įvairias materialines, teises, sveikatos, ūkines, buitines problemas, tvarkant dokumentus, tarpininkaujant tarp institucijų atskirų specialistų ir kita.

Didžioji dalis šių paslaugų vartotojų – šeimos, patiriančios socialinę riziką, socialinių paslaugų gavėjai, gaunantys socialines paslaugas namuose, asmenys, gaunantys konkrečią materialinę ir nematerialinę pagalbą.

#### *07. Ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos organizavimo užtikrinimas*

Kupiškio socialinių paslaugų centro Stacionarių socialinių paslaugų padalinio Subačiaus m. veiklos tikslas – teikti pagalbą asmeniui dėl amžiaus, neįgalumo, socialinių problemų iš dalies ar visiškai neturinčiam, praradusiam gebėjimus ar galimybes savarankiškai rūpintis asmeniniu gyvenimu ir dalyvauti visuomeniniame gyvenime, tenkinti realius gyventojų poreikius, pirmenybę teikiant bazinių paslaugų teikimui, siekiant aukštesnio paslaugų ir gyvenamosios aplinkos standarto. Nuo 2015 m. Stacionarių socialinių paslaugų padalinys persikėlė į naujai pastatytas patalpas (30 vietų) Subačiaus mieste, atitiko visus šioms įstaigoms keliamus reikalavimus ir gavo visas reikalingas licencijas, higienos pasus.

Klientai skatinami puoselėti darnius tarpusavio santykius, motyvuojami formuoti pozityvių santykių vystymąsi ir palaikymą panaudojant vidinius klientų resursus aktyviai pagelbėti šalia esantiems ir patiems sau. Stiprinant gyventojų atsakomybės jausmą, sudaromos sąlygos dalyvauti asmeninių bei padalinio gyventojų problemų sprendime. Siekiant dvasinio pasitenkinimo atnaujinamos bei plėtojamos klientų jungtys su bendruomene, pagal galimybes atstatomi nutrūkę ryšiai su giminėmis ir artimaisiais bei stengiamasi kurti naują ryšių tinklą.

#### *09. Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namų veiklos organizavimo užtikrinimas*

Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namai teikia globos (rūpybos), ugdymo ir socialines paslaugas be tėvų globos likusiems vaikams, kuriems nustatyta laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba) arba laikinai globos namuose apgyvendintiems vaikams tol, kol bus išspręstas jų globos (rūpybos) klausimas.

Vaikų globos namai pritaikyti 32 vaikų poreikiams, apgyvendinant juos keturiose šeimynose. 2017 m. ir 2018 m. buvo įsigyti 2 būstai, kuriuose įkurti Bendruomeniniai vaikų globos namai. Vienuose bendruomeniniuose vaikų globos namuose pagal šeimai artimos aplinkos modelį namų aplinkoje gyvena po 8 vaikus. Bendruomeniniuose vaikų globos namuose yra šios patalpos: drabužinė; miegamieji-vaikų individualios veiklos kambariai, kuriuose bus įrengtos vaikų veiklos, pamokų ruošos bei poilsio vietos; viename kambaryje gyvens ne daugiau kaip 2 vaikai; bendrasis kambarys, skirtas žaidimams, bendravimui, galės būti kaip valgomas; vonios (dušo) ir tualetų patalpos; skalbimo, džiovinimo ir lyginimo vieta; virtuvė. Vaikai aprūpinti reikalingais tinkamos ir saugios fizinės būklės baldais ir inventoriu atsižvelgiant į vaikų amžių ir poreikius. Nupirkti baldai kiekvieno vaiko asmeniniams daiktams, drabužiams laikyti, kiekvienam vaikui skirtas stalas ir kėdė. Bendruomeniniuose vaikų globos namuose slenkančiu grafiku dirba 5 darbuotojai: 2 socialiniai darbuotojai ir 3 socialinio darbuotojo padėjėjai, pagal poreikį bus teikiamos psichologo paslaugos.

#### *10. Vaikų globos finansavimas kitų savivaldybių įstaigose*

Šios priemonės lėšomis apmokamos Kupiškio rajono savivaldybėje registruotų ir gyvenusių vaikų, kuriems nustatyta laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba) apgyvendinimo, ugdymo ir socialinės paslaugų išlaidos. Kitų savivaldybių globos įstaigose apgyvendinami neįgalūs vaikai ir nesant vietų Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namuose.

#### *11. Kompleksinės pagalbos vaikui ir šeimai paslaugų teikimas*

Siekiant užtikrinti vaikų teisių bei teisėtų interesų apsaugą, turi būti teikiamos socialinių problemų turintiems, socialinės rizikos šeimų ir kitų socialinių problemų turintiems mokyklinio amžiaus vaikams socialinės, psichologinės ir pedagoginės paslaugos, dirbamas socialinis darbas su šių vaikų tėvais, skatinama geriau rūpintis, prižiūrėti ir auklėti vaikus.

Pagrindinės darbo kryptys: vaikų užimtumas, psichologinių, etinių, intelektualinių ir dvasinių poreikių tenkinimas, nemokamas maitinimas, socialinė psichologinė pagalba, bendradarbiavimas su vaikų šeimomis, artimiausioje aplinkoje esančiomis organizacijomis.

Pagal šią priemonę taip pat vykdomas dalinis vaikų dienos centrų veiklos finansavimas. Vaikų dienos centrų veiklos projektų dalinio finansavimo Savivaldybės biudžeto lėšomis tvarkos aprašo nustatyta tvarka. Dalinio finansavimo tikslas – padėti užtikrinti kokybiškas vaikų dienos priežiūros paslaugas jau veikiančiuose vaikų dienos centruose Savivaldybės ugdymo įstaigose ugdomiems vaikams iš riziką patiriančių šeimų. Projekto paraiškos teikiamos Savivaldybės administracijos Kultūros, švietimo ir sporto skyriui.

#### *12. Neinstitucinė vaikų globa (šeimynų, globos centro paslaugos, finansinė parama globėjams)*

Šios priemonės lėšomis iš dalies finansuojamos ilgalaikės ir trumpalaikės vaikų, kuriems nustatyta laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba), socialinės globos paslaugas teikiančių Aldonos ir Antano Jatužių bei Liolės Anikevičienės šeimynų išlaidos. Taip pat 3 bazinių socialinių išmokų (BSI) dydžio finansinė parama teikiama globėjui (rūpintojui), šeimynos dalyviui ar buvusiam globotiniui, kuris suėjęs pilnametystei, lieka gyventi globėjo šeimoje ir toliau mokosi pagal bendrojo ugdymo, profesinio mokymo programą ar aukštojoje mokykloje. 2019 m. veiklą pradėjo Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinys – Globos centras, kurio pagrindinis veiklos tikslas – užtikrinti, kad visiems įvaikintiems vaikams, socialinių globėjų, globėjų giminaičių globojamiems (rūpinamiems) vaikams, budinčių globotojų prižiūrimiems vaikams bei budintiems globotojams, socialiniams globėjams, globėjams giminaičiams, tėviams ar asmenims, ketinantiems jais tapti, būtų prieinama ir suteikiama reikalinga konsultacinė, psichosocialinė, teisinė ir kita pagalba siekiant tinkamo vaiko, įvaikio ugdymo ir auklėjimo šeimai artimoje aplinkoje.

#### *13. Socialinė žmonių su negalia reabilitacija*

Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje teikimas organizuojamas įgyvendinant Nacionalinę neįgaliųjų socialinės integracijos 2013–2019 metų programą, kuria siekiama sukurti darnią aplinką ir sąlygas veiksmingai plėtoti neįgaliųjų socialinės integracijos procesus ir užtikrinti nacionalinių teisės aktų, nustatančių neįgaliųjų socialinę integraciją bei lygias galimybes, ir Neįgaliųjų teisių konvencijos nuostatus. Kad būtų sudarytos tinkamos sąlygos neįgaliesiems aktyviai dalyvauti atviroje ir demokratinėje visuomenėje, skatinamas nevyriausybinių organizacijų, dirbančių neįgaliųjų socialinės integracijos srityje, dalyvavimas ir įsitraukimas formuojant neįgaliųjų socialinės integracijos politiką, stiprinami jų ryšiai su valstybės ir savivaldybių institucijomis, kaimo bei miesto bendruomenėmis.

#### *14. Savarankiško gyvenimo namų veiklos organizavimas*

Savarankiško gyvenimo namai – Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinys, kuriuose apgyvendinami Kupiškio rajono savivaldybės iš dalies savarankiški senyvo amžiaus ir neįgalūs asmenys ar jų šeimos, kurie dėl sveikatos būklės negali gyventi visiškai savarankiškai savo namuose ir socialinių paslaugų, teikiamų jų namuose ar kitose nestacionariuose socialinių paslaugų įstaigose, nepakanka. Savarankiško gyvenimo namuose gali gyventi 10 asmenų (šeimų) iki 6 mėn.

#### **Produkto vertinimo kriterijai:**

- Socialinės globos paslaugų asmens namuose gavėjų skaičius, siekiant užtikrinti proporcingą paslaugų suteikimą tiek moterims, tiek vyrams
- Suteiktų specialiųjų socialinių paslaugų (pagalbos į namus), skaičius, vnt., siekiant užtikrinti

proporcingą paslaugų suteikimą tiek moterims, tiek vyrams

➤ Socialinės globos paslaugas gaunančių senyvo amžiaus ir neįgalių asmenų skaičius (Kupiškio socialinių paslaugų centro Stacionarių socialinių paslaugų padalinys Subačiaus m.), siekiant užtikrinti proporcingą paslaugų suteikimą tiek moterims, tiek vyrams

➤ Socialinės globos paslaugas gaunančių vaikų skaičius (Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namai)

➤ Socialinės globos paslaugas gaunančių vaikų skaičius (šeimynose)

➤ Socialinės paslaugas Savarankiško gyvenimo namuose gavusių asmenų skaičius

➤ Etatų (prižiūrėti šeimas) skaičius, vnt.

➤ Socialinių darbuotojų etatų skaičius seniūnijose, vnt.

➤ Socialinių darbuotojų etatų skaičius Kupiškio miesto teritorijoje, vnt.

## **02 Uždavinys. Teikti piniginę socialinę paramą**

Šiomis priemonėmis organizuojamas Lietuvos Respublikos įstatymuose ir norminiuose teisės aktuose numatytos piniginės paramos teikimas asmenims ir šeimoms. Priemonės įgyvendinamos valstybės biudžeto lėšomis, specialiosiomis tikslinėmis dotacijomis. Taip pat Kupiškio rajono savivaldybė biudžeto lėšomis teikia paramą pinigais Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme numatytoms savarankiškomis savivaldos funkcijoms įgyvendinti socialinės paramos srityje.

Uždavinio įgyvendinimo *priemonės*:

### *01. Laidojimo pašalpų administravimas ir mokėjimas*

Įgyvendinant priemonę, užtikrinamas laidojimo pašalpų administravimas ir mokėjimas Kupiškio rajone.

### *02 Būsto išlaikymo išlaidų administravimas ir mokėjimas*

Gyvenamąją vietą būste deklaravę arba būstą nuomojantys bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensacijas, jeigu kreipimosi dėl kompensacijų metu atitinka Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme nustatytus reikalavimus. Minėtų išlaidų kompensavimas yra savarankiškoji Savivaldybės funkcija. Siekdama kuo efektyviau naudoti lėšas, mažinti piktnaudžiavimą, Savivaldybė numatė taikyti tokias efektyvumo priemones: taikyti rizikos kriterijus paramos veiksmingumui įvertinti, operatyviai tikrinti gyvenimo sąlygas, numatyti periodinius tikrinimus, bendradarbiauti ir keistis informacija su kompetentingomis įstaigomis.

### *03. Kompensacijų nepriklausomybės gynėjams ir asmenims, sužalotiems atliekant būtinąją karinę tarnybą, mokėjimo išlaidos*

Įgyvendinant priemonę, tarpininkaujama dėl vienkartinį kompensacijų asmenims, sužalotiems atliekant būtinąją karinę tarnybą sovietinėje armijoje ir šioje armijoje žuvusiųjų šeimoms, išmokėjimo.

Taip pat valstybės parama teikiama kompensuojant 50 proc. už būsto šildymo, karšto vandens, geriamo vandens ir nuotekų, dujų, kietojo ir skystojo kuro, elektros energijos, laidinio telefono abonentinio mokesčio, žemės, esančios po daugiaaukščiu gyvenamuoju namu ir priskirtos kompensacijų už būstą gavėjams, mokesčio, bendrojo naudojimo objektų naudojimo išlaikymo ir naudojimosi juo, komunalinių atliekų išvežimo nepriklausomybės gynėjams, nukentėjusiems nuo 1991 m. sausio 11–13 d. ir po to vykdytos SSRS agresijos išlaidų.

### *04. Socialinių pašalpų administravimas ir mokėjimas*

Savivaldybė skiria ir moka socialines pašalpas asmenims, atitinkantiems sąlygas, numatytas Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme, kurioms esant asmenys turi teisę į socialinę paramą. Numatytos priemonės: taikomi rizikos kriterijai paramos veiksmingumui įvertinti, operatyviai tikrinamos gyvenimo sąlygos, numatyti periodiniai tikrinimai, bendradarbiaujama ir keičiamasi informacija su kompetentingomis įstaigomis. Asmenims, patyrusiems socialinę riziką, parama teikiama atsižvelgiant į šių asmenų socialinę situaciją, pasitelkiama visuomenei naudingai veiklai atlikti ir kt.

#### *05. Socialinės paramos valdymas*

Savivaldybė atsako už socialinės paramos teikimą savo teritorijoje. Savivaldybė privalo užtikrinti įstatymų nustatytą minimalią socialinę paramą, organizuodama privalomų paslaugų teikimą bei mokėdama pašalpas. Papildomą socialinę paramą Savivaldybė teikia teisės aktų nustatyta tvarka, atsižvelgdama į poreikius ir savo galimybes. Priemonės lėšos skiriamos minėtoms funkcijoms atlikti.

#### *06. Kredito, paimto daugiabučiam namui atnaujinti, ir palūkanų apmokėjimas*

Buto savininko teisę į kredito ir palūkanų apmokėjimą Savivaldybės administracija nustato vadovaudamasi Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymu ir Kredito, paimto daugiabučiam namui atnaujinti (modernizuoti), ir palūkanų apmokėjimo už asmenis, turinčius teisę į būsto šildymo išlaidų kompensaciją tvarkos aprašu.

Daugiabučio namo butų savininkams, įgyvendinantiems ar įgyvendinusiems valstybės ir (ar) savivaldybės remiamą daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projektą, asmenims, turintiems teisę į būsto šildymo išlaidų kompensaciją, šildymo ir nešildymo sezono metu apmokamas kreditas ir palūkanos per kredito sutartyje nustatytą kredito grąžinimo laikotarpį.

#### *07. Būsto išlaikymo išlaidų kompensacijos*

Įgyvendinant Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo nuostatas, Lietuvoje taikoma bendroji pajamų ir turto įvertinimu pagrįsta piniginės socialinės paramos teikimo sistema. Nepasiturintiems gyventojams teikiamos būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensacijos, skirtos būsto išlaikymo išlaidoms iš dalies padengti. Teisę gauti piniginę socialinę paramą turi bendrai gyvenantys asmenys (vienas gyvenantis asmuo), kai suaugęs asmuo yra išnaudoję visas kitų pajamų gavimo galimybes ir negali savarankiškai apsirūpinti pakankamomis pragyvenimui lėšomis.

#### *08. Socialinės pašalpos*

Vienas pagrindinių piniginės socialinės paramos tikslų – padėti tenkinti būtiniausius poreikius tiems žmonėms, kurių gaunamos pajamos yra nepakankamos, o gebėjimas pasirūpinti savimi dėl objektyvių, nuo jų nepriklausančių priežasčių yra ribotas. Valstybinę rėmimo sistemą sudaro dvi pagrindinės dalys: nepriklausomai nuo šeimos turto ir pajamų mokamos išmokos bei nepasiturintiems gyventojams teikiama parama įvertinus jų turtą ir pajamas. Nuo 2004 m. šalyje pradėta įgyvendinti vieninga pajamų ir turto įvertinimo principu teikiamos piniginės socialinės paramos sistema, pagal kurią parama skiriama ne tik atsižvelgiant į šeimos pajamas, bet ir į turimą turtą (Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas).

#### *09. Socialinė parama mokiniams*

Socialinė parama skiriama mokiniams, kurie mokosi bendrojo ugdymo mokyklose, profesinio mokymo įstaigose, ikimokyklinio ugdymo mokyklose ar pas kitą švietimo teikėją (išskyrus laisvąjį mokytoją) pagal bendrojo ugdymo programas, įregistruotas Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registre (išskyrus suaugusiųjų ugdymo programas), ar priešmokyklinio ugdymo programą. Yra dvi socialinės paramos mokiniams rūšys: mokinių nemokamas maitinimas ir parama mokinio reikmenims įsigyti. Savivaldybės administracija priima sprendimą, kurią nemokamo maitinimo rūšį (rūšis) – pietus; maitinimą mokykloje organizuojamoje dieninėje vasaros poilsio stovykloje; ypatingais atvejais pusryčius ar pavakarius – prioriteto tvarka mokiniui skirti.

#### *10. Laidojimo pašalpos*

Laidojimo pašalpa skiriama vadovaujantis Lietuvos Respublikos paramos mirties atveju įstatymu. Pašalpos mokamos iš valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos savivaldybių biudžetams. Laidojantis asmuo dėl pašalpos gavimo turi kreiptis į Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrių pagal mirusio asmens buvusią gyvenamąją vietą ar laidojančio asmens gyvenamąją vietą.

#### *12. Transporto lengvatos*

Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymas nustato asmenų, kuriems teikiamos važiavimo keleiviniu transportu lengvatos, kategorijas, lengvatų rūšis, išlaidų keleiviniam transportui kompensavimą ir vežėjų negautų pajamų, susijusių su lengvatų teikimu, atlyginimo tvarką bei šaltinius. Vežėjui, teikiančiam keleivių vežimo autobusais paslaugas, Savivaldybė apmoka negautų pajamų sumą, susijusią

su transporto lengvatas gavusių keleivių vežimą.

#### 13. Socialinės paramos išmokos ir jų mokėjimo išlaidos

Ši priemonė apima socialinės paramos išmokų išmokėjimo išlaidas (bankų pavedimai, pristatymo išlaidos).

#### 14. Būsto įsigijimas ir remontas

Savivaldybės gyvenamąjį būsto fondą sudaro 246 būstai. Bendras plotas – 12 424,22 kv. m, iš jų: socialinis būstas – 7430,98 kv. m, savivaldybės būstas – 4993,24 kv. m, iš kurių 28 būstai yra avariniai arba netinkami gyventi, tai sudaro 1451,57 kv. m. 2017 m. už Savivaldybės būsto nuomą į Kupiškio rajono savivaldybės administracijos atsiskaitomąją sąskaitą pervesta 17 398 Eur nuomininkų sumokėtų nuomos mokesčių.

Savivaldybės būsto fondo remonto darbams išleista 24 428 Eur, iš jų – 20 660 Eur Savivaldybės biudžeto lėšos, 3 768 Eur sukaupto būsto nuomos lėšos.

2017 m. nupirkti 2 socialiniai būstai, o 2018 m. – 3 socialiniai būstai.

Šiuo metu turimas socialinis būstas nėra pakankamas, nes 2017 m. gruodžio 31 d. duomenimis Kupiškio rajono savivaldybės šeimų ir asmenų, turinčių teisę į socialinį būstą, sąrašuose buvo įrašytos 71 šeima ir asmenys (šeimų narių skaičius – 144). Esami socialiniai būstai bent iš dalies tenkina gyventojų poreikius, tačiau dalį būstų būtina atnaujinti, nes socialinio būsto gyventojai neretai netinkamai prižiūri išnuomotą turtą, vengia investuoti į jo priežiūrą. Skiriant kitiems gyventojams būtinos investicijos dažnai yra panašios apimtys, kiek ir naujo būsto pirkimas. 2019 m. šios priemonės lėšos bus skiriamos esamų socialinių būstų remontui ir priežiūrai.

#### **Produkto kriterijus:**

- Moksleivių, gaunančių nemokamą maitinimą ir (arba) aprūpinimą mokinio reikmenimis, skaičius
- Vidutiniškai per mėnesį dėl socialinių išmokų aptarnautas gyventojų skaičius

|                          |                                                                                   |              |           |
|--------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|--------------|-----------|
| <b>Programos tikslas</b> | <b>Sudaryti palankias visuomenės sveikatos priežiūros sąlygas Kupiškio rajone</b> | <b>Kodas</b> | <b>02</b> |
|--------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|--------------|-----------|

#### **Tikslo įgyvendinimo aprašymas:**

Įgyvendinant tikslą realizuojamos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme nustatytos savivaldybių savarankiškosios funkcijos – pirminė asmens ir visuomenės sveikatos priežiūra (įstaigų steigimas, reorganizavimas, likvidavimas, išlaikymas); savivaldybių sveikatos programų rengimas (nuo 2014 m. spalio 1 d. – savivaldybių sveikatinimo priemonių planavimas) ir įgyvendinimas; parama Savivaldybės gyventojų sveikatos priežiūrai; sanitarijos ir higienos taisyklių tvirtinimas ir jų laikymosi kontrolės organizavimas. Siekiama užtikrinti kokybišką Kupiškio rajono gyventojų asmens ir visuomenės sveikatos priežiūrą, sveikatos politikos įgyvendinimą Savivaldybės lygiu, efektyviai formuoti sveikatos priežiūros sistemą, tikslingai paskirstyti lėšas asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigoms ir sveikatos priežiūrai.

Visuomenės sveikatos priežiūra – organizacinių, teisinių, ekonominių, techninių, socialinių bei medicinos priemonių, padedančių įgyvendinti ligų ir traumų profilaktiką, išsaugoti visuomenės sveikatą bei ją stiprinti, visuma. Programa numato efektyviai formuoti sveikatos priežiūros sistemą, tikslingai paskirstyti lėšas asmens ir visuomenės sveikatos priežiūrai, gerinti sveikatos priežiūros paslaugų praeinamumą, kokybę ir pacientų saugą.

#### **Tikslo rezultato vertinimo kriterijai:**

- Vienam gyventojui vidutiniškai tenkantis apsilankymų skaičius poliklinikoje ir ambulatorijose, vnt.
- Valstybinių sveikatos priežiūros programų, finansuojamų iš PSDF lėšų, įgyvendinimas, proc.:
  - Gimdos kaklelio patologijos ankstyvos diagnostikos programa
  - Atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio programa
  - Priešinės liaukos vėžio ankstyvos diagnostikos programa.

- Asmenų, priskirtų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos programa
- Vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programa
- Storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos programa

Programos tikslui įgyvendinti iškeltas 1 uždavinys:

### **01 Uždavinys. Užtikrinti sveikatos paslaugų teikimą, jų kokybę, sklaidą**

Savivaldybėje yra 2 asmens sveikatos priežiūros įstaigos: VšĮ Kupiškio ligoninė ir VšĮ Kupiškio rajono savivaldybės pirminės sveikatos priežiūros centras su Skapiškio, Subačiaus, Šimonių ambulatorijomis ir 13 kaimo medicinos punktų.

VšĮ Kupiškio pirminės sveikatos priežiūros centras teikia pirminio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugas (šeimos gydytojo, pediatro, chirurgo, akušerio–ginekologo, odontologo, psichiatro) prisirašiusiems gyventojams – suaugusiems ir vaikams; teikia skubią medicinos pagalbą centro sudėtyje esančiame Greitosios medicinos pagalbos skyriuje.

VšĮ Kupiškio ligoninė teikia: antrines stacionarines sveikatos priežiūros: vidaus ligų, vaikų ligų II, geriatrijos, reanimacijos ir intensyvios terapijos I–I (suaugusiųjų ir vaikų), reanimacijos ir intensyvios terapijos I–II (vaikų); pirminės stacionarinės sveikatos priežiūros: palaikomojo gydymo ir slaugos, paliatyviosios pagalbos (suaugusiųjų ir vaikų); Antrinės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros medicinos: vidaus ligų, neurologijos, kardiologijos, pulmonologijos, endokrinologijos, otorinolaringologijos, oftalmologijos, dermatovenerologijos, vaikų ligų, fizinės medicinos ir reabilitacijos, anestziologijos ir reanimatologijos, chirurgijos, kraujagyslių chirurgijos, urologijos, radiologijos, echoskopijos, endoskopijos; Antrinės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros medicinos-radiologijos (rentgeno diagnostikos, ultragarsinių tyrimų); slaugos: anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugos, bendrosios praktikos slaugos, fizinės medicinos ir reabilitacijos slaugos, vaikų slaugos; kitas ambulatorines asmens sveikatos priežiūros: kineziterapijos, ergoterapeuto padėjėjo praktikos, suaugusiųjų ambulatorinės reabilitacijos II (judamojo-atramos aparato pažeidimų, nervų sistemos ligų, kvėpavimo sistemos ligų, odos ligų), suaugusiųjų ambulatorinės reabilitacijos I (judamojo-atramos aparato pažeidimų, kraujotakos sistemos ligų, kvėpavimo sistemos ligų, endokrinologinių ligų, virškinimo sistemos ligų), masažo; kitas ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros: kineziterapijos, ergoterapeuto padėjėjo praktikos, suaugusiųjų ambulatorinės reabilitacijos II (judamojo-atramos aparato pažeidimų, nervų sistemos ligų, kvėpavimo sistemos ligų, odos ligų), suaugusiųjų ambulatorinės reabilitacijos I (judamojo-atramos aparato pažeidimų, kraujotakos sistemos ligų, kvėpavimo sistemos ligų, endokrininių ligų, virškinimo sistemos ligų), masažo; bendrosios asmens sveikatos priežiūros – dienos chirurgijos paslaugas. Kupiškio rajono savivaldybė yra pasirašiusi paslaugų teikimo sutartį su Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuru, kuris rūpinasi Savivaldybės gyventojų sveikata, vykdo Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais reglamentuojamą savivaldybių visuomenės sveikatos priežiūrą taikant koordinacines, informacines ir kitas profilaktikos priemones, informuoja ir moko gyventojus apie rizikos veiksnius ir pagal galimybes siekia mažinti rizikos veiksnių paplitimą, sergamumą, propaguoja sveikos gyvensenos įgūdžius tarp bendruomenės narių, teikiant kokybiškas visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas.

Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro visuomenės sveikatos specialistai platina sveikos gyvensenos informaciją (internete, laikraštyje, bendruomenėse ir t. t.), informaciją apie planuojamus renginius, paskaitas ir kitas priemones, bendradarbiauja sveikatos stiprinimo klausimais su socialiniais partneriais, organizuoja, koordinuoja ir vykdo Savivaldybės bendruomenėje visuomenės sveikatos stiprinimo funkcijas, aiškina bendruomenių nariams, mokiniams, tėvams bei mokytojams sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo būdus bei moko juos taikyti praktiškai ir kt. Uždavinio įgyvendinimo priemonės:

### **02. Visuomenės sveikatos rėmimo specialioji programa**

Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymas įpareigoja savivaldybes rengti ir įgyvendinti Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiąją programą, kurioje nustatytos prioritetinės sveikatinimo sritys: užkrečiamųjų ligų prevencija, vaikų sveikatos gerinimas, saugios bendruomenės organizavimas ir užtikrinimas, sveikos gyvensenos formavimas, visuomenės informavimas sveikatos klausimais, sveikatinimo projektų rėmimas. Vykdamas sveikatinimo veiklą minėtose prioritetinėse srityse

siekiama pagerinti Kupiškio rajono gyventojų sveikatą, mažinti sergamumą ir mirtingumą dėl labiausiai paplitusių priežasčių, kryptingai vystyti Kupiškio rajono, kaip sveiko rajono, politiką, įtraukiant ir koordinuojant visas valstybines ir nevyriausybines institucijas, žiniasklaidą bei miesto gyventojus.

### *03. Viduriniojo medicinos personalo paslaugų dalinis finansavimas*

Nuo 2014 m. sausio 1 d. visuomenės sveikatos priežiūra Savivaldybės teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose ugdomų mokinių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, visuomenės sveikatos stiprinimas bei visuomenės sveikatos stebėseną yra valstybinė funkcija, švietimo įstaigų visuomenės sveikatos priežiūros specialistai yra išlaikomi iš valstybinės tikslinės dotacijos.

### *04. Bendros paskirties ligoninių paslaugų dalinis finansavimas*

Savivaldybė privalo užtikrinti ligoninės paslaugų teikimą, todėl skiria dalį lėšų įrangai, medikamentams ar kitiems reikmenims įsigyti.

### *05. Visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimas*

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymu, Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymu, pagrindinė įstaiga, Savivaldybėje vykdanči visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas – Rokiškio rajono visuomenės sveikatos biuras, su kuriuo pasirašyta bendradarbiavimo sutartis. Pagrindinis biuro veiklos tikslas – rūpintis Savivaldybės gyventojų sveikata, vykdyti Savivaldybės teritorijoje Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais reglamentuojamą savivaldybių visuomenės sveikatos priežiūrą, siekiant mažinti gyventojų sergamumą ir mirtingumą, gerinti gyvenimo kokybę teikiant kokybiškas visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas. Rokiškio rajono visuomenės sveikatos biuras yra atsakingas ir už Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos stebėsenos (monitoringo) įstatymo, kuris numato nuolat tikslingai stebėti, analizuoti ir vertinti visuomenės sveikatos būklę ir ją veikiančius sveikatos rizikos veiksnius, įgyvendinimą, mokinių visuomenės sveikatos priežiūrą ir visuomenės sveikatos stiprinimą.

### *06. Sveikatos priežiūros įstaigų audito atlikimas*

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo nuostatomis, viešosios įstaigos vadovui nustatyta pareiga parengti ir pateikti eiliniam visuotiniam dalininkų susirinkimui praėjusių finansinių metų viešosios įstaigos veiklos ataskaitą. Viešosios įstaigos auditas atliekamas, kai visuotinis dalininkų susirinkimas priima sprendimą atlikti auditą ir išrenka audito įmonę. Kadangi Kupiškio rajono savivaldybės taryba yra VŠĮ Kupiškio ligoninės ir VŠĮ Kupiškio pirminio asmens sveikatos priežiūros centro vienintelė dalininkė, kuri sprendžia, ar šių įstaigų ataskaitą tikrins nepriklausomi auditoriai. Jei priimamas sprendimas pirkti audito paslaugą, Savivaldybė skiria lėšų audito išlaidoms apmokėti.

### *07. Būsto įsigijimo išlaidų gydytojams kompensavimas*

Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2008 m. kovo 27 d. sprendimu Nr. TS-61 buvo patvirtinti Gydytojų rėmimo nuostatai. Gydytojų rėmimo tikslas – užtikrinti visų medicinos paslaugų teikimą Kupiškio rajono savivaldybės teritorijoje. Lėšos gydytojams remti skiriamos Savivaldybės biudžete. Kupiškio rajono savivaldybės biudžeto lėšos skiriamos finansškai padėti gydytojams, atvykstantiems dirbti į Kupiškio rajono medicinos įstaigas, įsigyti gyvenamąjį būstą.

### *08. Neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimas*

Nuo 2016 m. sausio 1 d. įsigaliojo teisės aktų pasikeitimai, pertvarkantys fizinių asmenų veiksnio apribojimo institutą. Pakeitimai įsigaliojo, kuomet Seimas pakeitė Civilinio kodekso nuostatą, kurioje skelbiama, kad iki šio įstatymo įsigaliojimo priimti teismo sprendimai, kuriais asmenys pripažinti neveiksniais, turi būti peržiūrėti per dvejus metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos. Teisės aktai nustato, kad kiekvienoje savivaldybėje turi būti sudaryta arba turi veikti nepriklausoma Neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimo komisija (toliau – Komisija). Neveiksnaus tam tikroje srityje asmens būklę peržiūrės Komisija, sudaryta ar veikianti Savivaldybėje, kurioje gyvena neveiksnius tam tikroje srityje asmuo. Komisija sudaroma iš penkių narių Savivaldybės tarybos sprendimu. Komisijos protokolus rašys Savivaldybės administracijos paskirtas darbuotojas. Už darbą Komisijoje Komisijos nariams bus apmokama pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą tvarką.

### **Produkto kriterijai:**

- Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos įgyvendinimas, proc.
- Visuomenės informavimo sveikatos klausimais organizuotų priemonių skaičius, vnt.
- Asmenų, dalyvavusių sveikatinimo priemonėse, skaičius, siekiant užtikrinti ne mažesnę kaip 30 proc. tos pačios lyties asmenų dalyvavimą
- Mokinių, dalyvavusių sveikatinimo veikloje, skaičius, siekiant užtikrinti ne mažesnę kaip 30 proc. tos pačios lyties asmenų dalyvavimą

#### **Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:**

Savivaldybė pagal įstatymų nustatytą sprendimų priėmimo laisvę įgyvendins valstybės deleguotas funkcijas, atsižvelgdama į gyventojų interesus. Asmenims dėl neįgalumo ir senyvo amžiaus bei vaikams, netekusiems tėvų globos, teikiant piniginę paramą, sudaroma galimybė naudotis socialinėmis paslaugomis, mažinama socialinė gyventojų atskirtis. Teikiant geros kokybės socialines paslaugas, didinant jų prieinamumą socialinės rizikos šeimoms ir vaikams, neįgaliesiems, senyvo amžiaus žmonėms ir tam naudojant visus galimus išteklius (žmonių, finansinius, materialius), užtikrinama socialiai pažeidžiamų gyventojų grupių socialinė integracija.

Socialinę paramą teikiančios įstaigos skirtos labiausiai pažeidžiamoms gyventojų grupėms: žmonėms su proto ar fizine negalia, beglobiams vaikams bei socialinių problemų turinčioms šeimoms, rizikos grupių asmenims ir pan. Kuo platesnis socialinių paslaugų tinklas Savivaldybėje, tuo geresnės sąlygos sudaromos žmonėms gauti socialines paslaugas gyvenamojoje teritorijoje, didėja teikiamų socialinių paslaugų įvairovė.

Programos įgyvendinimas padės suformuoti aktyvų visuomenės požiūrį į sveikatą, leis išaiškinti rizikos veiksnius ir apsaugoti gyventojų sveikatą nuo nepalankių aplinkos veiksnių poveikio, sumažinti gyventojų sergamumą. Pagerės sveikatos priežiūros paslaugų kokybė ir prieinamumas, o tai turės įtakos gyventojų sveikatos rodikliams.

Tikslo pasiekimo vertinimo (efekto) kriterijai:

E-03-04-01 Patenkintų prašymų socialinėms paslaugoms dalis nuo bendro pateiktų prašymų skaičiaus, proc., duomenis išskiriant pagal lytį ir siekiant užtikrinti proporcingą paslaugų suteikimą tiek moterims, tiek vyrams.

E-03-04-02 Socialinės priežiūros paslaugas gavusių šeimų, patyrusių socialinę riziką, skaičiaus (lyginant su ankstesniais metais), pokytis, proc.

E-03-04-03 Socialinę paramą gaunančių asmenų skaičiaus (lyginant su ankstesniais metais), pokytis, proc.

#### **Galimi programos vykdymo ir finansavimo šaltiniai:**

Savivaldybės biudžeto lėšos, biudžetinių įstaigų pajamos, Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšos, lėšos valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms vykdyti, ES, valstybės biudžeto ir kitų finansavimo šaltinių lėšos.

#### **Kupiškio rajono plėtros iki 2020 metų strateginiame plane yra numatyti šie veiksmai, susiję su vykdoma programa:**

I PRIORITETAS. Išsilavinusios, pilietiškos, saugios ir sveikos visuomenės vystymasis.

Tikslas 1.2. Užtikrinti aukštą sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų kokybę ir prieinamumą, didinti saugumą rajone.

Uždavinys 1.2.1. Didinti sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų įvairovę bei gerinti jų kokybę modernizuojant šias paslaugas teikiančių įstaigų infrastruktūrą bei skatinant jų darbuotojų kvalifikacijos tobulinimą.

Uždavinys 1.2.2. Plėtoti visuomenės sveikatos, socialinės atskirties, antisocialinių reiškinių prevencines priemones.

#### **Susiję įstatymai ir kiti norminiai teisės aktai:**

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas, Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymas, Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas, Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymas, Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymas, Lietuvos Respublikos Užimtumo rėmimo įstatymas, Lietuvos Respublikos valstybės paramos ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams įstatymas, Lietuvos Respublikos valstybės paramos žuvusiųjų pasipriešinimo 1940–1990 metu okupacijos dalyvių šeimoms įstatymas, Lietuvos Respublikos nepriklausomybės gynėjų ir kitų nukentėjusių nuo 1991 m. sausio 11–13 d. ir po to vykdytos SSRS agresijos asmenų teisinio statuso pripažinimo įstatymo, Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl papildomų socialinių garantijų šeimoms asmenų, nukentėjusių, kovojant už Lietuvos Respublikos laisvę, nuo 1991 m. sausio 11–13 d. vykdytos agresijos ir po to buvusių įvykių“ pakeitimo įstatymas, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymas, Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas, Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos stebėsenos įstatymas, Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai, kiti Lietuvos Respublikos ir Savivaldybės teisės aktai.